

**Informacja dla Komisji Gospodarki Narodowej Senatu RP
nt. dotychczasowych skutków funkcjonowania ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r.
o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw**

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej dnia 8 stycznia 2010 r. uchwalił *ustawę o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw*. Ustawa ta (dalej: nowelizacja PE) została opublikowana w dniu 8 lutego br. (Dz. U. Nr 21, poz. 104) i weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, tj. z dniem 11 marca 2010 r., z wyjątkiem między innymi art. 49a, zawierającego obowiązek publicznego obrotu energią elektryczną przez jej wytwórców, który wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy, tj. z dniem 9 sierpnia 2010 r.

Celem większości zmian, które znalazły się w nowelizacji PE, było dostosowanie przepisów prawa krajowego do postanowień Dyrektywy 2005/89/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. *dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych* (dalej: dyrektywa 89). Stąd istotna część przyjętych rozwiązań dotyczy wdrożenia przepisów wymagających zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej poprzez określenie obowiązków podmiotów korzystających z Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (dalej: KSE) oraz obowiązków operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (dalej: OSP lub PSE Operator S.A.) w sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (dalej: zagrożenie bezpieczeństwa).

Zmiany w ustawie obejmowały również wprowadzenie zestawu przepisów określających zasady przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznej oraz wprowadzenia obowiązku przedkładania przez OSP do zatwierdzenia decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezesa URE) całej instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (dalej: IRiESP).

Istotnym nowym rozwiązaniem jest zapis art. 49a w sprawie nałożonego na wytwórców energii elektrycznej obowiązku sprzedaży przez nich 15 % wytwarzanej energii na warunkach konkurencyjnych, w sposób publiczny na giełdach towarowych lub na rynku regulowanym oraz nałożonego na wytwórców - mających prawo do otrzymywania środków na pokrywanie kosztów osieroconych (na podstawie tzw. ustawy o przedterminowym

rozwiązaniu KDT – z dnia 29 czerwca 2007 r.) - obowiązku sprzedaży całej ilości wytwarzanej energii (oprócz ww. obowiązku 15 %) w sposób zapewniający publiczny, równy do niej dostęp, w drodze otwartego przetargu, na internetowej platformie handlowej, na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi lub na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

W wyniku realizacji art. 12a. Minister Gospodarki z dniem 11 marca 2010 r. przejął od Ministra Skarbu Państwa wykonywanie uprawnień Skarbu Państwa w stosunku do spółki PSE Operator S.A. jako wykonującej funkcje OSP w obszarze elektroenergetyki w naszym kraju.

Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej

W nowelizacji PE został przyjęty pakiet rozwiązań określający zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa, do którego zalicza się:

- a. wprowadzenie nowych definicji, w tym definicji pojęć: „bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej”, „bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej”, „równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię” i „zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej” – art. 3 pkt 16a)-d);
- b. określenie zdarzeń, które mogą spowodować zaistnienie sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa – art. 11c ust. 1;
- c. określenie działań podejmowanych przez służby ruchowe OSP i operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) oraz użytkowników systemu w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw, w tym określenie obowiązku stosowania się do poleceń odpowiednich służb dyspozytorskich (OSP i OSD), określenie hierarchiczności służb dyspozytorskich oraz sankcji za niewykonywanie poleceń ruchowych i niestosowanie się do obowiązujących zasad i kryteriów bezpieczeństwa – art. 11c ust. 2 pkt 1), art. 11d ust. 1 i 2, art. 9j ust. 2 i 3 oraz art. 56 ust. 1 pkt 19) i 27);
- d. doprecyzowanie obowiązków wytwórców energii elektrycznej w zakresie podejmowania działań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa oraz obowiązku OSP do pokrywania kosztów tych działań – art. 9j ust. 1 oraz 4-6, art. 11d ust. 4;
- e. nadanie OSP uprawnień do samodzielnego wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa na

- obszarze kraju lub jego części, do czasu wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin – art. 11c ust. 2 pkt 2);
- f. określenie zasad odpowiedzialności odszkodowawczej OSP z tytułu wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w tym limitów tej odpowiedzialności – art. 11e;
 - g. obowiązek OSP do niezwłocznego informowania Ministra Gospodarki i Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłaszanie konieczności wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów – art. 11c ust. 3;
 - h. obowiązek OSP do sporządzenia i przedłożenia Ministrowi Gospodarki i Prezesowi URE raportu zawierającego ustalenia zaistniałego zagrożenia bezpieczeństwa, przyczyn, podjętych działań, zastosowanych środków, itp., – w terminie do 60 dni od daty zniesienia ograniczeń – art. 11c ust. 4.

Możliwości OSP w zakresie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej

Działania w zakresie niezbędnym dla usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa mogą wymagać wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Stąd uzasadnionym było wprowadzenie nowelizacją PE mechanizmu umożliwiającego OSP, w ramach środków niezbędnych do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa, wprowadzania w/w ograniczeń na okres nie dłuższy niż 72 godziny. Wypełniona w ten sposób została istniejąca od wielu lat luka w zakresie praktycznej możliwości zastosowania ograniczeń w odniesieniu do podsektora energii elektrycznej i zjawisk zachodzących w KSE. Obowiązujące bowiem przed dniem wejścia nowelizacji PE w życie przepisy ustawy Prawo energetyczne stanowiły, że podstawą wprowadzania ograniczeń było wyłącznie rozporządzenie Rady Ministrów, wydawane na podstawie upoważnienia określonego w art. 11 ust. 7. Praktyczne możliwości zastosowania dotychczas obowiązującej regulacji mogły odnosić się tylko do sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, przewidywanych z dużym wyprzedzeniem. Jednak specyfika zjawisk zachodzących w systemach elektroenergetycznych, polega najczęściej na tym, że zagrożenie bezpieczeństwa powstaje w wyniku dynamicznie zachodzących zdarzeń i czynników występujących po sobie niejednokrotnie w bardzo krótkim czasie, których skutki można ograniczyć wyłącznie przy zastosowaniu metod dostosowanych do szybkości i intensywności powstającego zakłócenia. Stąd wprowadzenie

omawianej regulacji umożliwi OSP, w zakresie niezbędnym do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania KSE, podejmowanie działań dających podstawę ochrony systemu elektroenergetycznego i jego użytkowników, a tym samym całej gospodarki państwa przed skutkami rozległej awarii w systemie.

Działania OSP w zakresie niezbędnym do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania KSE, polegające na wprowadzeniu ograniczeń, nie oznaczają dowolności i swobody działania po stronie PSE Operator S.A. W przypadku zastosowania przez OSP tego instrumentu wzmocniona została funkcja kontrolna Ministra Gospodarki i Prezesa URE. Ustawodawca zobowiązał OSP do natychmiastowego informowania w/w organów administracji państwowej o zaistnieniu zagrożenia bezpieczeństwa i podjętych środkach w celu jego usunięcia oraz przedłożenia stosownego raportu. Ponadto, wprowadzone nowelizacją PE przepisy nakładają na OSP obowiązek stosowania takich środków, które będą powodować jak najmniejsze zakłócenia dla funkcjonowania rynku energii i w zakresie niezbędnym do przywrócenia właściwych warunków pracy KSE. Za skutki zastosowanych przez OSP ograniczeń, podmiot ten będzie ponosił odpowiedzialność odszkodowawczą względem użytkowników systemu, w tym odbiorców, na zasadach określonych w dodanym nowelizacją PE art. 11e ustawy – Prawo energetyczne, ograniczoną kwotowo w zależności od liczby odbiorców objętych zastosowanymi ograniczeniami.

Zatem przyjęte rozwiązania przewidują z jednej strony prawo OSP do podejmowania określonych działań, wzmacniając z drugiej strony funkcje kontrolne wyspecjalizowanych organów państwa i przypisując jedynie OSP odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki zastosowanych środków.

Ponieważ (jak już wspomniano) w większości przypadków zagrożenie bezpieczeństwa powstaje z reguły w wyniku dynamicznie zachodzących zdarzeń i czynników występujących po sobie niejednokrotnie w bardzo krótkim czasie, to szybkość podejmowania decyzji i ich wprowadzenia w życie przez OSP jest w takich przypadkach decydująca przy przeciwdziałaniu lub ograniczaniu skutków w/w zjawisk, przy czym warunkiem niezbędnym jest całkowite przekonanie, że podejmowane, w interesie publicznym, działanie dla likwidacji zaistniałego zagrożenia nie będzie powodowało konieczności wypłat przez OSP wygórowanych odszkodowań, których nie będzie można dodatkowo uwzględnić w kosztach wykonywanej działalności gospodarczej – przy założeniu poprawności działań podjętych przez OSP.

Zasady przyłączenia do sieci elektroenergetycznej

Do najistotniejszych przepisów określających zasady przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznych, wprowadzonych nowelizacją PE, należy zaliczyć:

- a. obowiązek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie źródła do sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, do wniesienia zaliczki w wysokości 30 zł/kW mocy przyłączeniowej (nie wyższej jednak niż 3 mln zł), jako warunek przyjęcia do rozpatrzenia wniosku o określenie warunków przyłączenia – art. 7 ust. 8a-c;
- b. obowiązek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie źródła do sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, do dołączenia do wniosku o określenie warunków przyłączenia wypisu i wyrysu z planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy potwierdzających możliwość lokalizacji źródła energii na terenie objętym planowaną inwestycją, której dotyczy wniosek – art. 7 ust. 8d;
- c. obowiązek przedstawienia tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których ma nastąpić dostarczanie energii elektrycznej, dopiero na etapie zawierania umowy o przyłączeni do sieci elektroenergetycznej – art. 7 ust. 3 oraz ust. 3b;
- d. obowiązek OSP oraz OSD do sporządzenia ekspertyzy wpływu przyłączanych urządzeń na KSE – art. 7 ust. 8e;
- e. obowiązek wydania przez przedsiębiorstwo sieciowe warunków przyłączenia w terminie 150 dnia od daty złożenia wniosku przez wnioskodawcę ubiegającego się o przyłączenie do sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV oraz obowiązek przedsiębiorstw określających warunki przyłączenia do potwierdzenia daty złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia – art. 7 ust. 8g pkt 2) oraz ust. 8h;
- f. objęcie obowiązkiem wniesienia przez wnioskodawcę zaliczki oraz dostarczenia wypisu i wyrysu z planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy, w odniesieniu do warunków przyłączenia będących na etapie ustalania założeń do ekspertyz, na etapie rozpatrywania wniosków o przyłączenie lub które zostały wydane, ale nie zawarto jeszcze umów o przyłączenie – art. 7 przepisów końcowych Nowelizacji PE;
- g. obowiązek nakładania przez Prezesa URE kar za nieterminowe wydawanie przez przedsiębiorstwa sieciowe warunków przyłączenia w wysokości 3.000 zł za każdy dzień zwłoki – art. 56 ust. 1 pkt 18) oraz ust. 2e;
- h. obowiązek sporządzania i udostępniania przez przedsiębiorstwa sieciowe, informacji o podmiotach ubiegających się o przyłączenie oraz o wielkościach dostępnej mocy przyłączeniowej dla stacji elektroenergetycznych lub ich grup, wchodzących w skład sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 110 kV, a także planowanych zmianach tych wielkości w okresie następnych 5 lat, od dnia publikacji tych danych – informacje te są

zamieszczane na stronach internetowych przedsiębiorstw sieciowych i aktualizowane nie rzadziej niż raz w miesiącu – art. 7 ust. 8l.

Rząd Polski, za pośrednictwem Ministra Gospodarki, zarówno na etapach prac nad projektem nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne, który swój ostateczny kształt uzyskał w ramach powołanej na wstępie nowelizacji PE, jak i na etapie prac nad dokumentem „Polityka energetyczna Polski do roku 2030”, przedstawiał wielokrotnie argumentację przemawiającą za koniecznością dokonania zmian legislacyjnych w obszarze dotyczącym przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznych, mając na względzie niepokojące zjawiska powstające w świetle nieprecyzyjnych lub niedostatecznych regulacji prawnych dotychczas obowiązujących w tym zakresie, sygnały płynące od operatorów sieciowych, towarzystw i inwestorów, uzasadniające niezwłoczną konieczność zmiany przepisów dotyczących zagadnienia przyłączania, w tym eliminacji funkcjonujących zachowań ukierunkowanych na tzw. rezerwowanie miejsc i mocy przyłączeniowych w KSE przez podmioty ubiegające się o przyłączenie, w szczególności w kontekście tzw. źródeł wiatrowych (szeroką argumentację przedstawiono w uzasadnieniu do druku sejmowego nr 2176, stanowiącego podstawę do przyjęcia nowelizacji PE).

Z art. 7 ust. 8a ustawy – Prawo energetyczne dla wnioskodawcy ubiegającego się o przyłączenie wynika obowiązek wniesienia zaliczki w przypadku przyłączenia źródła do sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV. Obowiązkiem tym, w świetle postanowień art. 7 przepisów końcowych zawartych w nowelizacji PE, objęto również podmioty posiadające warunki przyłączenia, których ważność upływa nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty wejścia nowelizacji PE w życie i w przypadku których nie zawarto jeszcze umów o przyłączenie. Ww. podmioty zobowiązane zostały do wniesienia zaliczki w terminie 60 dni od wejścia w życie nowelizacji PE, tj. do dnia 10 maja 2010 r.

Poniższa tabela obrazuje sytuację w zakresie planowanych przyłączeń wytwórców konwencjonalnych i farm wiatrowych do sieci PSE Operator S.A. oraz podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci OSD o napięciu 110 kV.

	Całkowita ilość podmiotów (lub równowartość mocy przyłączeniowej)	Podmioty nie wpłaciły zaliczki lub wpłaciły ją po terminie ustawowym (lub równowartość mocy przyłączeniowej)
Wytwórcy konwencjonalni	15	2
Farmy wiatrowe	25	5
Podmioty ubiegających się o przyłączenie do sieci OSD	9 900 MW	800 MW

Istotnym dla możliwości dokonania oceny skutków wprowadzonych nowelizacją PE rozwiązań będzie realizacja przez podmioty - ubiegające się o przyłączenie - drugiego z warunków zawartych w art. 7 ust. 2 przepisów końcowych nowelizacji PE. A mianowicie podmioty ubiegające się o przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej o napięciu wyższym niż 1 kV, które przed dniem wejścia w życie nowelizacji PE złożyły wniosek o określenie warunków przyłączenia i nie otrzymały warunków przyłączenia, są zobowiązane w terminie 180 dni od wejścia w życie tej ustawy do wniesienia zaliczki, jak również do dostarczenia wypisu i wyrysów z planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy, potwierdzających możliwość lokalizacji źródła energii na terenie objętym planowaną inwestycją, której dotyczy wniosek. Termin na ten upływa z dniem 7 września 2010 r. W przypadku OSP obowiązek ten dotyczy 27 podmiotów.

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej

Nowelizacja PE (art. 9g ust. 7) wprowadziła obowiązek przedkładania przez OSP do zatwierdzenia decyzją Prezesa URE całej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej. Dotychczas zatwierdzaniu decyzją organu regulacyjnego podlegała wyłącznie część IRiESP dotycząca bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi. Analogiczny obowiązek nałożono na operatorów systemów dystrybucyjnych (art. 9g ust. 8). Zgodnie z art. 9g ust. 4 IRiESP ma określać między innymi wymagania w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, warunki jakie muszą zostać spełnione dla jego utrzymania, wskaźniki charakteryzujące jakość i niezawodność dostaw energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa pracy sieci, niezbędne wielkości rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych, kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania KSE, zasady współpracy pomiędzy operatorami oraz pomiędzy operatorami a odbiorcami, a także pozostałe warunki dotyczące korzystania z sieci elektroenergetycznych, w tym w zakresie przyłączania do sieci elektroenergetycznych i korzystania ze świadczonych usług. Tym samym postanowienia opracowanych przez OSP, a następnie przez OSD instrukcji, przesądzać będą o warunkach wskazujących kiedy KSE pracuje bezpiecznie, a kiedy charakteryzujące go wskaźniki skutkują zaistnieniem zagrożenia bezpieczeństwa.

Przyjęte w nowelizacji PE rozwiązania przewidują obowiązek przedłożenia przez PSE Operator S.A. Prezesowi URE do zatwierdzenia IRiESP (dostosowanej do wymagań tej nowelizacji) w terminie 3 miesięcy od dnia jej wejścia w życie – art. 14 ust. 1 przepisów

końcowych. Termin ten upłynął z dniem 11 czerwca br. Z informacji uzyskanych od PSE Operator S.A. wynika, że podmiot ten opracował odpowiedni projekt IRiESP, który zgodnie z postanowieniami art. 9g ust. 2 przedstawił do konsultacji z użytkownikami systemu w dniu 11 maja 2010 r. Po zakończonym procesie konsultacji OSP opracował ostateczny projekt IRiESP, który wraz z raportem z procesu konsultacji, zawierającym informacje o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia, złożył w dniu 11 czerwca 2010 r. do zatwierdzenia przez Prezesa URE. Aktualnie Prezes URE prowadzi postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z informacją uzyskaną od OSP, w szczególności istotne są postanowienia, zawarte w przedłożonej Prezesowi URE do zatwierdzenia IRiESP, dotyczące zasad postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i związane z nimi zasady odpowiedzialności odszkodowawczej OSP z tytułu wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zasady przyłączania podmiotów do sieci oraz zasady współpracy międzyoperatorskiej.

Bez zatwierdzenia opracowanej przez OSP IRiESP, stosowanie w praktyce nowych regulacji będzie niejednokrotnie niemożliwe lub w znaczący sposób utrudnione, gdyż jedynymi regulacjami w tym zakresie pozostaną regulacje ogólne, wynikające z postanowień ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z postanowieniami art. 9g ust. 8 tej ustawy, OSD - w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej IRiESP - przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej. Ponieważ operatorzy systemów dystrybucyjnych uwzględniają w swoich instrukcjach (zgodnie z art. 9g ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne) wymagania określone w IRiESP, a część z przyjętych przez OSP rozwiązań wymagać będzie dostosowania ich instrukcji, to warunkiem rozpoczęcia działań w tym zakresie i zapewnienia kompletności rozwiązań w skali całego systemu elektroenergetycznego jest zatwierdzenie IRiESP opracowanej przez PSE Operator S.A., a następnie instrukcji opracowanych przez OSD oraz w konsekwencji dostosowanie postanowień umów o świadczenie usług przesyłania (zawieranych z PSE Operator S.A.) oraz umów o świadczenie usług dystrybucji (zawieranych z OSD).

Pozostałe rozporządzenia MG w zakresie prawa energetycznego

Ministerstwo Gospodarki prowadzi prace mające na celu dostosowanie do przepisów nowelizacji PE postanowień aktów wykonawczych dla sektora energii elektrycznej, między innymi tzw. rozporządzenia systemowego i rozporządzenia taryfowego. Prace w tym zakresie

jeszcze trwają i niezwłocznie po zakończeniu uzgodnień wewnątrz resortu gospodarki zostaną przedstawione do konsultacji społecznych.

W poniższej tabeli został przedstawiony obecny stan prac dotyczących poszczególnych aktów w zakresie prawa energetycznego.

L.p.	Nazwa aktu prawnego	Stan prac
1.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego</i>	Trwają prace wewnętrzne nad projektem rozporządzenia.
2.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczenia opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzenia danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji</i>	Projekt rozporządzenia jest po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach społecznych.
3.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną</i>	Trwają prace wewnętrzne nad projektem rozporządzenia.
4.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargu na sprzedaż energii elektrycznej oraz sprzedaży energii elektrycznej na internetowej platformie handlowej</i>	Trwają uzgodnienia pomiędzy Biurem Prawnym a Departamentem Energetyki w sprawie przedmiotowego projektu rozporządzenia.
5.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie potwierdzenia danych dotyczących ilości wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzanego do sieci gazowej dystrybucyjnej</i>	Projekt rozporządzenia został skierowany do podpisu Ministra w celu przekazania go do uzgodnień wewnątrzresortowych.
6.	<i>Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło</i>	Projekt rozporządzenia został przekazany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych.

Stosowanie art. 49a nowelizacji PE w sprawie nałożonego na wytwórców obowiązku sprzedaży energii na warunkach konkurencyjnych

Tak jak już wspomniano, obowiązek zapisany w art. 49a wchodzi w życie dopiero z dniem 9 sierpnia 2010 r., przy czym zgodnie z art. 19 przepisów przejściowych nowelizacji

PE przepisy ust. 1 i 2 tego artykułu (zapisy o nowym obowiązku wytwórców) stosuje się do energii elektrycznej niesprzedanej przed dniem wejścia w życie nowelizacji PE.

W Komunikacie Nr 8/2010 z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie *nałożonego obowiązku sprzedaży energii na warunkach konkurencyjnych, określonych w art. 49a ustawy – Prawo energetyczne*, Prezes URE przedstawił wytyczne, którymi będzie się kierował przy ocenie wykonania przez przedsiębiorstwa energetyczne (wytwórców) obowiązku sprzedaży energii za 2010 r., wynikającego z nowelizacji PE, mającego na celu zwiększenie płynności i transparentności rynku energii elektrycznej oraz zapewniającego możliwość korzystania z pomocy publicznej z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych KDT.

W opinii Ministerstwa Gospodarki wyrażone w tym Komunikacie stanowisko Prezesa URE budzi pewne wątpliwości, w szczególności natury prawnej. Dlatego też Minister Gospodarki skierował do Prezesa URE pisemne zapytanie, czy w swoich rozważaniach nad treścią tego Komunikatu uwzględnił pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku z dnia 10 listopada 1999 r. (sygn. akt: I CKN 201/98).

Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego, wyrażonym w tym wyroku, a dotyczącym przeniesienia posiadania jako przesłanki umownego nabycia własności rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, nie ma prawnych możliwości sprzedaży energii elektrycznej bez zawarcia umowy. Wyłącznie bowiem dopiero na jej podstawie można określić ilość oraz cenę sprzedanej energii. Do umownego przeniesienia własności energii elektrycznej mają odpowiednie zastosowanie przepisy o rzeczach oznaczonych gatunkowo – art. 155 § 2 k.c. w związku z art. 535 k.c. W tej zaś mierze decydujące znaczenie ma moment przeniesienia posiadania, które - jak to wyjaśniono w orzecznictwie - może nastąpić w każdy ze sposobów przewidzianych w art. 348-351 k.c. Należy przy tym podkreślić, że moment przeniesienia posiadania może zostać określony przez strony w umowie, gdyż: *„Dopiero bowiem przeniesienie posiadania skutkuje przeniesieniem prawa własności do sprzedawanej rzeczy oznaczonej gatunkowo (tu energii), a to z kolei, w normalnym biegu rzeczy, uzasadnia żądanie zapłaty ceny”* - jak stwierdził Sąd Najwyższy w kolejnym orzeczeniu z 19 września 2002 r. (sygn. akt: V CKN 1183/00).

Warto w tym miejscu przypomnieć, że w rządowej wersji zapisu treści obecnego art. 19 nowelizacji PE (przyjętej również przez Sejm RP) była mowa o umowach sprzedaży energii elektrycznej, zawartych przed dniem wejścia w życie nowelizacji PE, natomiast to Prezes URE usilnie zabiegał o zmianę tego zapisu na postać obecną (co potwierdzają między

innymi zapisy stenograficzne z posiedzeń Komisji Gospodarki Narodowej Senatu RP – w szczególności zapis nr 1288 z posiedzenia nr 201 w dniu 17 grudnia 2009 r., str. 11 i 12).

Istotnym jest również fakt, że wydając Komunikat nr 8 Prezes URE dysponował już szczegółowymi danymi z sektora elektroenergetycznego na temat kontraktów sprzedaży energii elektrycznej w 2010 r., a tym samym posiadał pełną wiedzę o możliwych zachowaniach wytwórców od dnia 9 sierpnia do 31 grudnia 2010 r.

W celu dopełnienia informacji na temat możliwości sprzedaży energii elektrycznej za 2010 r. na rynkach konkurencyjnych, w poniższej tabeli przedstawiony został wolumen sprzedaży energii w podziale na wielkość obrotu wewnątrz czterech grup energetycznych oraz obrotu poza tymi grupami przez przedsiębiorstwa do nich należące oraz podana została trzecia kategoria wielkości obrotu w odniesieniu do spółek całkowicie lub częściowo sprywatyzowanych.

Dane te pozwalają szacunkowo wnioskować jaka część energii elektrycznej w 2010 r. może być potencjalnie dostępna na wolnym rynku.

	Wolumen (MWh)
Obrót wewnątrz grup	80 519 020
Obrót poza grupami	2 757 522
Obrót w spółkach sprywatyzowanych	36 099 421
RAZEM	119 375 963

Wnioski

Wyszczególniony powyżej zestaw przepisów zawartych w nowelizacji PE, stanowi kompleksową regulację mającą na celu:

- uporządkowanie problemów związanych ze zwiększeniem możliwości zapewnienia bezpieczeństwa pracy KSE, bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, ale także interesu gospodarki państwa, mając przede wszystkim na względzie możliwości uniknięcia bardzo kosztownych w skutkach awarii systemu elektroenergetycznego;
- realizację procedury przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznych, w tym usprawnienie i uporządkowanie mechanizmów związanych z realizacją inwestycji w nowe przyłącza, w szczególności w odniesieniu do przyłączeń nowych mocy wytwórczych;
- zapewnienie odpowiedniego wdrożenia przepisów prawa w zakresie nałożonego na wytwórców obowiązku sprzedaży energii na warunkach konkurencyjnych.

Tym niemniej, przyjęte w nowelizacji PE rozwiązania wymagają dokonania przez przedsiębiorstwa branży energetycznej, Prezesa URE i Ministra Gospodarki dalszych działań, których praktyczna ocena będzie możliwa nie wcześniej niż po upływie odpowiedniego czasu, kiedy w obrocie prawnym zaczną funkcjonować wszystkie mechanizmy wynikające ze zmian przepisów prawa wprowadzonych nowelizacją PE. Znaczący wpływ na przebieg procesu realizacji wyznaczonych celów w zakresie prawa energetycznego będzie miał również przygotowywany obecnie w Ministerstwie Gospodarki pakiet wymienionych sześciu rozporządzeń.